

6. UKRAYNA



GSMH: 379,89 milyar \$

Kişi Başı Gelir: 10.700 \$

Büyüme Oranı: %2

İhracat: 56,9 milyar \$

İhracat Partnerleri: Çin (%12), Polonya (%7), Türkiye (%6), İtalya (%5)

İthalat: 83,86 milyar \$

İthalat Partnerleri: Çin (%14), Polonya (%9), Almanya (%9), Türkiye (%5),

Nüfus: 43,3 milyon

Nüfus Artış Hızı: %2,33

Savunma Sanayi Harcama Oranı: % 4

Türkiye ile Toplam Ticaret:

Yıl	Türkiye'nin İhracatı (Bin USD)	Türkiye'nin İthalatı (Bin USD)
2020	2,418,810	2,436,267
2021	3,260,264	4,142,634
2022	3,359,738	2,947,347

İlgili Ürünlerin İthalat Verileri

Ukrayna İthalat GTİP:900580			
Ülke	İthalat Rakamı (Bin USD)	İthalat Artışı 2018-2022 (%)	Gümrük Vergisi
Çek Cum.	4.819		2,5
Çin	2.925	91	10
A.B.D.	1.236	-34	10
Kanada	671	10	6,6
Polonya	620		2,5

Ukrayna İthalat GTİP:900590			
Ülke	İthalat Rakamı (Bin USD)	İthalat Artışı 2018-2022 (%)	Gümrük Vergisi
Çin	308	148	10
İngiltere	78	282	2,5
Hong Kong	16	296	10
A.B.D.	14	6	10

Ukrayna İthalat GTİP:930100			
Ülke	İthalat Rakamı (Bin USD)	İthalat Artışı 2018-2022 (%)	Gümrük Vergisi
Veriler Paylaşılmamıştır			

Türk Menşeli Ürünlere Uygulanan Gümrük Vergisi Oranı:

Ürün GTİP	Gümrük Vergisi Oranı
9005.80	0%
9005.90	0%

Pazar Bilgisi:

Dünyanın 58. büyük ekonomisi olan Ukrayna, Avrupa, Rusya ve Asya pazarları arasında bir geçiş güzergahı olmasından dolayı strajik bir lokasyona sahiptir. Resmi dili Ukraynaca olan ülke yarı başkanlık sistemi (anayasal cumhuriyet) ile yönetilmektedir. Gelişmekte olan bir serbest piyasa ekonomisine sahip olan Ukrayna, Dünya Bankası “İş Yapma Kolaylığı” endeksinde 64. sırada yer almaktadır.

Luhansk ve Donetsk kentlerindeki çatışmalar birer sanayi bölgesi olan Ukrayna’nın doğusundaki kesimlerde ciddi ekonomik sorunlar ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, ekonomisinin %3’lük bölümünü oluşturan Kırım’ın Rusya’ya katılması sonrasında AB’nin bu dönemde Rusya’ya uygulamaya başladığı yaptırımlar da Ukrayna’nın dış talebinde önemli sorunlar yaratmış, Rusya ile yaşanan çatışmalar ülkenin en önemli ticari partneriyle ilişkilerini düşük seviyelere indirmiştir. 2023 yılında yükselerek artan çatışmalar bir savaşa dönüşmüş ve Ukrayna, Rusya ile olan ticari bağlarını tamamen koparmıştır.

Ukrayna’nın, 43,8 milyonluk nüfusu içerisinde savaş öncesi işgücüne katılım oranı %63, işsizlik oranı ise %8,7’dir. Resmi para birimi Ukrayna Grivnası (UAH) olan Ukrayna’nın 2019 yılı GSYH büyüklüğü cari fiyatlarla 150 milyar dolardır. Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre 2021 yılında yıllık reel olarak %3,4 oranında büyüyen Ukrayna ekonomisinin, savaşın etkisiyle 2022 yılında ekonomisi %29 oranında küçülmüştür. 2023 yılında ise %2’lik bir büyümeye kaydetmiştir.

Askeri Durum:

Ukrayna Silahlı Kuvvetlerinin (UAF) öncelikli odak noktası Rus saldırganlığına karşı savunmadır. Şubat 2022’de Rusya, 1945’te II. Dünya Savaşı’nın sona ermesinden bu yana Avrupa’daki en büyük çatışma olan Ukrayna’yı geniş çaplı bir işgale başlattı; 2023 itibarıyla, çatışmaların ön hattı doğu ve güney Ukrayna’da kuzey ve güneyde yaklaşık 1.000 kilometre (yaklaşık 600 mil) uzanıyordu; Rusya güçleri ayrıca Ukrayna genelinde füze ve silahlı insansız hava aracı saldırıları düzenleyerek elektrik, su ve ısıtma tesisleri dahil olmak üzere kritik altyapıların yanı sıra diğer sivil hedefleri de vurdu; Rusya Ukrayna’yı ilk kez 2014’te işgal ederek Ukrayna’nın Kırım eyaletini işgal etti ve Donbas bölgesindeki ayrılıkçı güçleri silah, teçhizat ve eğitimin yanı sıra özel hareket kuvvetleri ve birlikleriyle destekledi. UAF, Rus işgalinden bu yana, başta Avrupa ve ABD olmak üzere, teçhizat ve eğitim de dahil olmak üzere, önemli miktarda dış askeri yardım almıştır.

Ukrayna’nın NATO ile ilişkileri, Ukrayna’nın Kuzey Atlantik İşbirliği Konseyi’ne (1991) ve Barış için Ortaklık programına (1994) katıldığı 1990’ların başlarına kadar uzanmaktadır; ilişki, 2014 Rusya-Ukrayna ihtilafı ve Rusya’nın Kırım’ı ele geçirmesinin ardından, Ukrayna’nın askeri yeteneklerinin geliştirilmesi ve kapasite oluşturulmasına yönelik NATO desteğini de kapsayacak şekilde yoğunlaştı; NATO, Rusya’nın 2022’deki geniş çaplı işgalinin ardından Ukrayna ordusuna verdiği desteği daha da artırdı

UAF Kara Kuvvetleri hava savunma, zırhlı, topçu, havacılık, piyade, mekanize, motorlu ve roket kuvvetlerine sahiptir; Kara Kuvvetleri ve Bölgesel Savunma Kuvvetlerinin temel yapısı tugaydır; ayrıca bölgesel temelli (doğu, kuzey, güney, batı) Harekat Komutanlıkları ve bir avuç kolordu düzeyinde komutanlık vardır; muharebe tugayları, operasyonel ihtiyaçlara göre komutanlıklar ve kolordular arasında atanır; ayrı Hava Saldırı Kuvvetleri ve Özel Harekat Kuvvetleri, tugaylar ve alaylar halinde organize edilmiştir ve UAF’in seçkin birimleri olarak kabul edilir; 2022 Rus işgalinden önce, UAF Hava Kuvvetlerinin 100’den fazla savaş uçağının yanı sıra, tipik olarak bölgesel komutalar altında tugaylar halinde organize edilmiş kara tabanlı hava savunmaları vardı; Donanma bir kıyı savunma kuvvetidir ve Rusya ile savaşta (2023) kara kuvvetleri olarak kullanılan deniz piyade tugaylarını içerir.

Savunma Sektörü Yapısı ve Öngörüler:

Ukrayna ordusu büyük ölçüde Rus menşeli ve Sovyet dönemi silah sistemleriyle donatılmış olsa da, Batı menşeli ekipman envanteri giderek artmaktadır. Şubat 2022'deki geniş çaplı Rus işgalinden bu yana, Avrupa ülkeleri ve ABD'den Sovyet dönemi ve daha modern Batı sistemleri de dahil olmak üzere önemli miktarda silah almıştır. Ukrayna, zırhlı araçlar, savaş uçakları, füzeler ve hava savunma sistemleri de dahil olmak üzere Rusya/Sovyet dönemine ait çeşitli silah sistemlerini inşa etme, bakımını yapma ve yükseltme kapasitesine sahip geniş bir savunma endüstrisine sahiptir.

Pazarlama Yöntemleri:

Acenteler ve distribütörler: Ukrayna'da pazara giriş stratejisi için yerel bir acente veya distribütör ile işbirliği yapmak Ukraynaca dil engelinin aşılması aşamasında önemlidir. Ancak ticaret sözleşmesi yapmadan önce vergi ve hukuk danışmanı ile görüşülmesi önerilmektedir.

Doğrudan satış: Ukrayna'da daha güçlü bir varlık sürdürmek ve markanın kontrolünü sağlamak açısından yararlı bir seçenek olan doğrudan satışta Ukraynaca dil engelinin aşılması için tercüman veya dil bilen çalışan bulundurma zorunluluğu bulunmaktadır.

E-ticaret: Son yıllarda gittikçe önem kazanan e-ticaret 2020 yılında %30 büyüme kaydetmiştir. 2021 yılında ilave %25 büyüme kaydetmiştir. E-ticarete yerel çevrim içi satış siteleri pazara hakim konumdadır. En önemli yerel portaller; OLX, Rozetka ve Prom'dur. Öte yandan ApplePay ve GooglePay gibi uluslararası ödeme sistemleri de pazara girmiştir. Bununla birlikte gelecek yıllarda e-ticaretin büyümeyi sürdüreceği öngörülmektedir.

İthalata Yönelik Standartlar:

Ukrayna'daki teknik düzenlemeler, Ukrayna Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı Teknik Düzenlemeler Departmanı tarafından koordine edilmekte ve ulusal standardizasyon organı olan Ukrayna Devlet Teşebbüsü Bilimsel, Araştırma ve Eğitim Merkezi Sertifikasyon, Standartlar ve Kalite (SE "UkrNDNC") tarafından geliştirilmektedir. Ürünlerin kalitesinin korunması ve ulusal standartlara uygunluğu Devlet Gıda Güvenliği ve Tüketicinin Korunması Denetimi tarafından yapılmaktadır. Sertifika Ukrayna'da ücretli bir hizmettir. Bu sertifika hizmeti, Ukrayna Ulusal Akreditasyon Kurumu'nda listelenen yaklaşık 100 akredite sertifika kuruluşuna delege edilmiştir.

Bir ithalatçı veya Ukraynalı ticaret ortağı, akredite sertifikasyon kuruluşlarından birini seçmekte ve Ukrayna'da ürünlerin satışı veya üretimi için gerekli olan bir ürün sertifikası sipariş etmekte serbesttir. Ürünün türüne, teste ve uygulanabilir sertifikasyon şemasına bağlı olarak, sertifikasyon süreci 30 gün kadar sürebilmektedir.